

Bölüm 10

Yaşlılık ve Yaşlı Bireyin Bakımı

Gülfer DOĞAN PEKİNCE¹

1.Yaşlılık Tanımı

Yaşlılık yaşam sürecinin çocukluk, yetişkinlik gibi doğal ve zorunlu bir çağıdır (1). Yaşlılık; her canlıda görülen molekül, hücre, doku, organ ve sistemlerde zamanla ortaya çıkan, kaçınılmaz ve geri dönüşü olmayan, tüm işlevlerde azalmaya neden olan, yapısal ve işlevsel değişikliklerin tümü olarak tanımlanmaktadır (2-4).

Tarihsel süreçte yaşlılık kavramı incelendiğinde, mö 427-347 yılları arasında yaşamış Platon'a göre, yaşlanma kişiye özgüdür ve yaşlanmaya hazırlanmanın en iyi yolu gençlik ve yetişkinlik çağlarında görevlerin tam olarak yerine getirilmesinden geçmektedir. 89 yaşına ulaşmış Sokrates yaşlı insana bilgelik yakıştırmış, deneyimlerinden yararlanılması için yaşlı insanların öğütlerine kulak verilmesi gerektiğini söylemiştir. Hipokrat doruğa ulaşma yaşını 56 olarak nitelerken, Aristoteles beden mükemmeliyetini 35, ruhun mükemmeliyetini 50 yaşında sonlandırmaktadır (5).

¹ Öğr. Gör. Dr. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Söke Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, denef81@hotmail.com

✓ Kırık veya çürük dişin ağızda bulunması durumunda bu problem hızlıca çözülmeli (4).

Kaynaklar

1. Koldaş ZLT. Yaşlılık ve kardiyovasküler yaşlanma nedir? Turk Kardiyol Dern Ars. 2017;45 Suppl 5:1-4 doi: 10.5543/tkda.2017.40350.
2. Karadeniz G, Dedeli Ö, Gökdere H, Gürol Aslan G, İstek E, Toklu Ayaz A, Tosun B. İç Hastalıkları Hemşireliğinde Teoriden Uygulamaya Temel Yaklaşımlar. Karadeniz G (ed), Ankara: Göktuğ Yayıncılık; 2008. s.77-86.
3. Kızıl M. Geriatrik acillerde hastane öncesi acil bakım. Ekşi A (ed.), Hastane Öncesi Acil Hasta Bakımı Cilt-II. İzmir: Kitapana Basım Yayın Dağıtım Bilişim; 2015. s.135-166.
4. Fadiloğlu Ç. Yaşlılıkta evde bakım. Fadiloğlu Ç, Ertem G, Şenuzun Aykar F (ed.), Evde Sağlık ve Bakım. Ankara: Göktuğ Yayıncılık; 2013. s.159-177.
5. Kılıç D. Yaşlı sağlığı. Erci B (ed.), Halk Sağlığı Hemşireliği. Ankara: Göktuğ Yayıncılık; 2010. s.133-155.
6. Kıssal A ve Beşer A. Yaşlılık dönemi ve evde bakım sorunları. Erci B (ed.), Evde Bakım. İstanbul: Akademi Basın ve Yayıncılık; 2017. s. 239-262.
7. Beğler T, Yavuzer H. Yaşlılık ve Yaşlılık Epidemiyolojisi. Klinik Gelişim. 2012;25:1-3.
8. TÜİK. İstatistiklerle Yaşlılar, 2020. (11/11/2021 tarihinde <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Elderly-Statistics-2020-37227> adresinden ulaşılmıştır).
9. Şentürk A. Kadın sağlığı hizmetlerinin tarihçesi ve yaşam dönemlerine göre kadın sağlığı sorunları. Şirin A, Kavlak O (ed.), Kadın sağlığı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi; 2015. s.46-53.
10. Uysal A. Dünyada yaygın bir sorun: yaşlı istismarı ve ihmali. Aile ve toplum Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi. 2002;5(2):43-49
11. Ersoy G. Geriatrik Hastalara Hastane öncesi yaklaşım. Cander B (ed.) Hastane öncesi acil tıp ve paramedik. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi; 2019. s. 807-821.
12. Ekmekçi PE, Arda B. Yaşlılık ve Etik Sorunlar; Sağlık Hakkı, Özerkliğe Saygı İlkesi ve Aydınlatılmış Onam. Türkiye Klinikleri J Med Ethics. 2015;23(2):65-72 doi: 10.5336/mdethic.2015-44444